

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	1186
Land:	Somalia
Kilde:	Landinfo
Titel:	Respons. Somalia: Psykiske lidelser
Udgivet:	2. september 2025
Optaget på baggrundsmaterialet:	19. marts 2026

Somalia: Psykiske lidelser

- Psykiske lidelser er forbundet med stigma
- Behandlingstilbudet er svært mangelfullt

Innledning

Denne responsen gir en kortfattet oversikt over psykisk helse og behandlingstilbud i Somalia. Responsen bygger i hovedsak på skriftlige kilder, men også Landinfos samlede erfaringer, herunder reiser til ulike deler av Somalia opp gjennom årene (2012–2024).

Psykiske lidelser er forbundet med stigma

Psykiske lidelser er svært stigmatisert i Somalia. Alvorlige psykiske lidelser blir ofte sett på som svakhet eller mangel på selvkontroll, og forbindes gjerne med skam, onde ånder eller straff fra Gud (Schuchman & McDonald 2004; Islam, Siyad & Malik 2024). Det er en utbredt forestilling at man enten er «gal» (waali) eller ikke, og når noen får dette stempelet, regnes det gjerne som varig og uopprettelig (Abdillahi, Ismail & Singh 2020).

Det finnes få begreper for psykiske plager, og temaet snakkes sjelden om. Mange forteller heller om fysiske plager enn psykiske symptomer (WHO 2010, s. 18).

Behandlingstilbudet er svært mangelfullt

Behandlingstilbudet for psykiske lidelser i Somalia, inkludert det selvstyrte Somaliland i nordvest, er svært begrenset og preget av store mangler (Federal Ministry of Health and Human Services 2020, s. 3; DIS 2025, s. 29; Ibrahim, Rizwan & Afzal 2022, s. 95; Abdillahi, Ismail & Singh 2020).

Det finnes kun noen få psykiatriske sykehus, og tilgangen til utdannede spesialister innen psykisk helse er svært lav (WHO 2021; Ibrahim, Rizwan &

Afzal 2022, s. 2). Mange som jobber i helsevesenet, har liten relevant utdanning, og kan som regel bare tilby helt grunnleggende tjenester, ikke avansert behandling eller oppfølging (DIS 2025, s. 30). Landinfo har ingen konkret informasjon om behandlingstilbudet ved de ulike sykehusene. Etter vår vurdering er det imidlertid nærliggende å anta at behandlingstilbudet i beste fall er mangelfullt.

Det har dukket opp mange uregulerte private behandlingssentre, som kan åpnes av hvem som helst. Disse sentrene tilbyr ofte kun oppbevaring, og det hender at pasienter bringes dit under tvang av familien (Abdillahi, Ismail & Singh 2020).

Bruk av lenker, særlig i forbindelse med psykoser, er fortsatt utbredt (DIS 2020, s. 36; Federal Ministry of Health and Human Services 2020, s. 10).

Mange har uansett ikke råd til å betale for hjelp (WHO 2021, s. 30; DIS 2025). Personer med økonomiske ressurser reiser ofte til utlandet for å få behandling, mens de fleste må klare seg med støtte fra egen familie eller klan, eller oppsøke tradisjonelle «healere» (DIS 2025, s. 29; Ibrahim, Rizwan & Afzal 2022, s. 2).

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

Abdillahi, Fatumo; Ismail, Edna & Singh, Swaran (2020). Mental Health in Somaliland: a critical situation. Tilgjengelig fra <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC8277527/#ref3>.

DIS, dvs. Danish Immigration Service (2020, november). *Somalia. Health system*. København: Danish Immigration Service. Tilgjengelig fra https://www.nyidanmark.dk/-/media/Files/US/Landenotater/COI_report_somalia_health_care_nov_2020.pdf?la=en-GB&hash=3F6C5E28C30AF49C2A5183D32E1B68E3BA52E60C [lastet ned 15. august 2025].

- DIS, dvs. Danish Immigration Service (2025, 28. februar). *Somalia. Health care services in Mogadishu*. Næstved: Danish Immigration Service. Tilgjengelig fra https://coi.euaa.europa.eu/administration/denmark/PLib/medcoi-report_somalia_health-care-services-in-mogadishu_20.pdf [lastet ned 15. august 2025].
- Federal Ministry of Health and Human Services (2020, juli). *Somali Mental Health Strategy 2019-2022*. Mogadishu: Federal Ministry of Health and Human Services. Tilgjengelig fra <https://moh.gov.so/en/wp-content/uploads/2020/07/Somali-Mental-Health-Strategy-2019-2022.pdf> [lastet ned 15. august 2025].
- Ibrahim, M.; Rizwan, H. & Afzal, M. (2022). Mental health crisis in Somalia: a review and a way forward. *International Journal of Mental Health Systems*, 16. Tilgjengelig fra <https://ijmhs.biomedcentral.com/articles/10.1186/s13033-022-00525-y#citeas> [lastet ned 15. august 2025].
- Islam, Md Manirul; Siyad, Abdiwali Ahmed & Malik, Sk Md Mamunur Rahman (2024). Mental health problems in Somalia after decades of humanitarian crises: a qualitative exploration of perceptions and experiences. *Tropical Medicine and Health*, 52. Tilgjengelig fra <https://tropmedhealth.biomedcentral.com/articles/10.1186/s41182-024-00618-z> [lastet ned 15. august 2025].
- Schuchman, David McGraw & McDonald, Colleen (2004). Somali Mental Health. *Bildhaan – An International Journal of Somali Studies*, 4. Tilgjengelig fra <https://ethnomed.org/resource/somali-mental-health/> [lastet ned 15. august 2025].
- WHO, dvs. World Health Organization (2010). *A Situation Analysis of Mental Health in Somalia*. Genève: WHO. Tilgjengelig fra https://applications.emro.who.int/dsaf/EMROPUB_2010_EN_736.pdf?ua=1 [lastet ned 15. august 2025].
- WHO, dvs. World Health Organization (2021, 8. oktober). *Mental Health Atlas 2020. Somalia*. Genève: WHO. Tilgjengelig fra https://cdn.who.int/media/docs/default-source/mental-health/mental-health-atlas-2020-country-profiles/som.pdf?sfvrsn=d7ac8921_4&download=true [lastet ned 15. august 2025].

© Landinfo 2025

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.